

Õiguskantsleri Kantselei

Vandeadvokaat Ilya Zuev
Grandman Law Firm Advokaadibüroo
info@grandman.ee

Teie 29.12.2025 nr

Meie 05.01.2026 nr 14-9/252696/2600061

Lugupeetud vandeadvokaat Ilya Zuev

Palusite õiguskantsleril selgitada, mis asjaoludel on kohtul õigus piirata lapse ja vanema suhtlemist, jätta suhtluskord kehtestamata ja rakendada meetet, mille tagajärg on lapse ja vanema lahutamine.

Lapsega suhtlusõiguse sätestab [perekonnaseaduse](#) (PKS) § 143. Selle järgi on lapsel õigus isiklikult suhelda mõlema vanemaga ning mõlemal vanemal on kohustus ja õigus suhelda lapsega isiklikult. Kui vanematel ei õnnestu leppida kokku lahuselava vanema ja lapse suhtlemises, määrab suhtlemise korra vanema nõudel kohus. Kohus võib PKS §-s 143 meetmeid rakendada ka omal algatusel.

Suhtluskorda määraates peab kohus tegema esmajoones lapse huvidest lähtuva lahendi, seejuures arvestades kõiki asjaolusid ja asjaomaste isikute õigustatud huvi (PKS § 123 lg 1). Sellest tulenevalt peab kohus arvestama vanema(te) hooldusõigust, vanema(te) õigust ja huvi lapsega suhelda kui ka lapse õigust ja huvi vanema(te)ga suhelda, samuti iga üksikjuhtumi asjaolusid, ja tegema kõike seda arvesse võttes lapse huvidest juhinduva lahendi (vt Riigikohtu 28.05.2025 määrus nr [2-22-14922](#), p 21).

Suhtluskord määratakse kindlaks hagita menetluses. Hagita menetluses tuleb kohtul välja selgitada asjaolud ja koguda selleks vajalikud tõendid ([tsiviilkohtumenetluse seadustiku](#) (TsMS) § 5 lg 3, § 550 lg 1 p 2). Hagita asjas kohus ei ole seotud menetlusosaliste esitatud taotluste ega asjaoludega ega hinnanguga asjaoludele (TsMS § 477 lg 5). Nii ei määra ühegi menetlusosalise arvamus menetluse tulemust. Kohus hindab tõendeid kogumis ja teeb eeskätt lapse huvidest lähtuva lahendi. Vanema ja lapse suhtlemise korra kujundamine on kohtu kaalutlusotsus (vt Riigikohtu määrus nr 2-22-14922, p 22).

[Põhiseaduse](#) § 146 järgi mõistab õigust üksnes kohus. Kui menetlusosalise arvates kohus ei järginud materiaali- või menetlusõigust (nt ei arvestanud lapse huvidega, ei hinnanud korrektselt tõendeid), on võimalus kohtulahend vaidlustada kõrgema astme kohtus edasikaebe korras.

Seadused ei luba [õiguskantsleril](#) sekkuda sisulisesse õigusemõistmisesse ega võtta seisukohta, kuidas kohtuasja tuleb sisuliselt lahendada ja hinnata kohtulahendi sisulist õigsust ([õiguskantsleri seaduse](#) § 25 lg 2, vt ka [aastaülevaadet](#)). Loodetavasti on selgitustest abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteenistuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Evelyn Bach 693 8436, Evelyn.Bach@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee